

GMINA WYSZKÓW

**Raport z realizacji działań w ramach
Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wyszków
za okres 2016 - 2017r.**

kwiecień 2018r.

SPIS TREŚCI:

I.	Wstęp.....	3
II.	Tabela monitorująca działania przyjęte do realizacji w ramach PGN.....	5
III.	Podsumowanie.....	24

I. Wstęp

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wyszaków (dalej: PGN) został opracowany w 2015 roku i przyjęty uchwałą nr VIII/72/15 Rady Miejskiej w Wyszakowie z dnia 28 maja 2015r., a następnie zmieniony uchwałami Rady Miejskiej w Wyszakowie: nr X/96/15 z dnia 30 lipca 2015r., nr XV/163/15 z dnia 30 grudnia 2015r., nr XV/163/15 z dnia 27 października 2016r. oraz nr XLII/406/17 z dnia 10 sierpnia 2017r.

Potrzeba opracowania PGN wynika m.in. z założeń Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej, przyjętych przez Radę Ministrów 16 sierpnia 2011 roku. Realizacja PGN ma przyczynić się do osiągnięcia celów strategicznych określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020, tj.:

- I. redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- II. zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- III. redukcji zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej.

Ponadto powinien przyczynić się do poprawy jakości powietrza na obszarach, na których odnotowano przekroczenia poziomów dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu i realizowane są Programy Ochrony Powietrza.

PGN obejmuje wszystkie sektory i podmioty będące producentami i odbiorcami energii. W ramach przygotowywania Planu wykonana została inwentaryzacja zużycia energii i emisji gazów cieplarnianych z obszaru całej gminy oraz przeanalizowane możliwości redukcji zużycia energii wraz z ekonomiczno-ekologiczną oceną efektywności działań. Na jej podstawie stworzona została baza danych zawierającej wyselekcjonowane i usystematyzowane informacje pozwalające na ocenę gospodarki energią w gminie oraz w jej poszczególnych sektorach i obiektach. Powstała baza danych wykazała, iż w Gminie Wyszaków roczna produkcja energii cieplnej wynosi 893 807,57 GJ, zużycie energii elektrycznej wynosi 84 516 162,00 kWh. Wskutek zużycia energii na terenie Gminy Wyszaków roczna emisja CO² jest szacowana na poziomie 163 386,50Mg. Dla wybranego wariantu działań opracowano

ogólny harmonogram realizacji i możliwe źródła finansowania. Ustalono zasady monitorowania i raportowania wyników prowadzonej polityki ekologiczno-energetycznej.

Pierwotny dokument Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wyszaków został przygotowany na lata 2015 – 2018, a jako rok bazowy wyznaczono rok 2012. Do roku 2020 zakłada się utrzymanie osiągniętych parametrów redukcji zużycia energii i emisji CO² oraz wykorzystania energii z OZE na poziomie nie mniejszym niż w roku 2018.

W 2017 r. dokument został aktualizowany uchwałą nr XLII/406/17 Rady Miejskiej w Wyszakowie z dnia 10 sierpnia 2017 r. w sprawie przyjęcia do realizacji „Planu Gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Wyszaków”. Aktualizacja Planu zmienia jego okres obowiązywania na lata 2015-2020 wraz z prezentacją działań długoterminowych wykraczających poza planowany okres tj. do roku 2028. Rok bazowy pozostaje bez zmian.

Zgodnie z zapisami Planu jego realizacja powinna podlegać stałemu monitoringowi. Prowadzenie monitoringu jest szczególnie istotne, jeżeli chodzi o zagwarantowanie trwałości osiągniętych rezultatów. W celu śledzenia postępów we wdrażaniu PGN i osiąganiu założonych celów w zakresie ograniczania emisji CO² i zużycia energii, interesariusze co rok są zobowiązani do składania raportów z wykonania zadań ujętych w PGN. Analiza złożonych raportów stanowi podstawę do wprowadzania zmian do dokumentu. Mieszkańcom chcącym się włączyć w realizację Planu i przyczynić do ograniczania zużycia energii oraz ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza na stronie internetowej gminy (<http://www.wyszkow.pl/>) przez cały okres realizacji Planu funkcjonuje dedykowana ankieta, mająca na celu monitorowanie podejmowanych własnych działań mieszkańców na rzecz efektywności energetycznej. Ponadto, w ramach opracowywania dokumentu był on poddawany konsultacjom społecznym mającym na celu zachęcenie mieszkańców do udziału w procesie tworzenia dokumentu.

Niniejszy raport opracowano na podstawie raportów monitorujących wypełnionych przez interesariuszy oraz ankiet od mieszkańców w celu pełnego zobrazowania stopnia realizacji zaplanowanych działań uwzględnionych w PGN.

II. Tabela monitorująca działania przyjęte do realizacji w ramach PGN

Numer	Termin realizacji działania	Działanie	Opis działania	Instytucja wdrażająca	Sprawozdanie z realizacji (opis wdrożonych środków, wykonanych działań) Wskaźniki monitorowania	Poniesione koszty (w tys. zł)	Rodzaj finansowania
I.1	2018-2020	Zwiększenie efektywności energetycznej budynków mieszkalnych będących w zasobach gminy administrowanych przez WTBS sp. z o.o.	<p>Renowacja/termomodernizacja budynku stanowi podstawę poprawy jego charakterystyki energetycznej. Podczas takich renowacji muszą zostać zastosowane standardy efektywności energetycznej.</p> <p>W ramach działania przewiduje się termomodernizację 7 budynków komunalnych oraz 12 budynków należących do wspólnot mieszkaniowych. Zakres termomodernizacji, w zależności od potrzeb będzie zawierał: wymianę okien, drzwi wejściowych, ocieplenie dachu, ocieplenie ścian, remont kominów.</p> <p>Termomodernizacja budynków mieszkalnych ma przyczynić się do polepszenia ich efektywności energetycznej, a co za tym idzie do obniżenia zużycia energii i kosztów jej zakupu.</p>	Wyszkowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	-	-	-

I.1.A	2017-2020	Budowa instalacji gazowej w budynkach komunalnych	Wykonanie przyłącza gazowego do budynku, wykonanie instalacji gazowej wraz z montażem gazowych piecyków dwu funkcyjnych, wykonanie instalacji grzewczej. Ocieplenie dachu. W następujących lokalizacjach: - Daszyńskiego 1 - łączna 24 - łączna 30 - Serocka 1	Wyszkowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	w trakcie realizacji ul. Daszyńskiego 1: - umowa o przyłączenie budynku do sieci gazowej, - projekt instalacji gazowej budynku, - wykonanie instalacji gazowej dla kotłowni, - projekt wykonawczy kotłowni gazowej z instalacją centralnego ogrzewania ciepłej wody, cyrkulacją i kosztorysem inwestorskim. Szacunkowa redukcja emisji[MgCO2e] 146,91 - Liczba budynków poddanych termomodernizacji [szt.] 1 - Liczba zamontowanych piecyków gazowych [szt.] 0 - Długość powstałej instalacji gazowej [mb.] 15 - Liczba przyłączy [szt.]1	15,6	Środki z budżetu gminy Wyszków
I.2	2015-2020	Obniżenie energochłonności budynku Wspólnoty Mieszkaniowej „Jutrzenka” oraz wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne, na terenie Wspólnoty.	Renowacja/termomodernizacja budynku stanowi podstawę poprawy jego charakterystyki energetycznej. Podczas takich renowacji muszą zostać zastosowane standardy efektywności energetycznej. W ramach działania przewiduje się termomodernizację budynku wielorodzinnego o powierzchni użytkowej 2 616 m2, należącego do Wspólnoty. W ramach działania planuje się termomodernizację ściany północnej, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej. Ponadto planuje się wymianę	Wspólnota Mieszkaniowa „Jutrzenka”	w trakcie realizacji	-	-

			<p>oświetlenia na klatkach schodowych i oświetlenia zewnętrznego na energooszczędne.</p> <p>Termomodernizacja budynków mieszkalnych ma przyczynić się do polepszenia ich efektywności energetycznej, a co za tym idzie do obniżenia zużycia energii i kosztów jej zakupu. W wyniku zaplanowanego działania szacuje się obniżenie zużycia energii o ok. 14% oraz obniżenie emisji zanieczyszczeń do powietrza o ok. 5%.</p>				
I.3	2015-2018	Termomodernizacje i modernizacje budynków użyteczności publicznej podległych Starostwu	<p>Pod pojęciem budynków publicznych rozumiemy budynki będące własnością lokalnej administracji publicznej lub przez nią zarządzane/kontrolowane. Oczekuje się, że samorząd lokalny wprowadzi w budynkach stanowiących jego własność lub przez niego zarządzanych wzorcowe środki poprawy charakterystyki energetycznej.</p> <p>Planując renowację istniejących budynków użyteczności publicznej władze lokalne powinny przyjąć najwyższe możliwe standardy energetyczne oraz upewnić się, że wymiar energetyczny stanowi ważną część projektu. Wymogi lub kryteria dotyczące charakterystyki energetycznej powinny znaleźć zastosowanie podczas wszystkich przetargów związanych z renowacją budynków.</p> <p>W ramach działania Starostwo Powiatu Wyszковского planuje następujące prace:</p> <p>1)Zespół Szkół nr 1 im. Marii Skłodowskiej Curie w Wyszkanie –</p> <ul style="list-style-type: none"> -termomodernizacja ścian budynku szkoły i budynku kultury fizycznej, - wymiana instalacji grzewczej w budynku szkoły i budynku kultury fizycznej, -wymiana instalacji elektrycznej oraz opraw świetlnych w budynku szkoły - termomodernizacja budynku mieszkalnego oraz wymiana dachu; <p>2)Zespół Szkół nr 2 w Wyszkanie – modernizacja instalacji elektrycznej, instalacji cieplnej oraz wymiana dachu z dociepleniem;</p> <p>3)Centrum Kształcenia Praktycznego w Wyszkanie –</p>	Powiat Wyszkowski/SPZZ OZ w Wyszkanie	w trakcie realizacji	1 379,12	środki własne Powiatu Wyszkowego, EFRR w ramach RPO WM 2014-2020, WFOŚiGW

		<p>termomodernizacja budynku Bursy, wykonanie instalacji podgrzewania wody użytkowej w budynkach Centrum Kształcenia Praktycznego w Wyszkanie wraz z instalacją oświetlenia;</p> <p>4) Liceum Ogólnokształcące im. Cypriana Kamila Norwida w Wyszkanie – docieplenie ścian budynku, wymiana instalacji c.o.;</p> <p>5) Powiatowy Urząd Pracy w Wyszkanie – wymiana instalacji c.o. z podłączeniem do PEC, podłączenie ciepłej wody z PEC (sieć ciepła);</p> <p>6) Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Wyszkanie –</p> <ul style="list-style-type: none"> - remont i modernizacja trzykondygnacyjnego pawilonu mieszczącego Oddział Kardiologii i Chorób Wewnętrznych wraz z pomieszczeniami pomocniczymi, - termomodernizacja pawilonu mieszczącego Szpitalny Oddział Ratunkowy i Izbę Przyjęć, Przychodnię Przychodnię, Pododdział Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej z łącznikiem Budynku Głównego Szpitala - wymiana okien i drzwi zewnętrznych w pawilonie Oddziału Pediatrycznego, Oddziału Położniczego, Pracowni Serologii, Pracowni Rentgenodiagnostyki Oddział Neonatologiczny, - wymiana okien i drzwi zewnętrznych w pawilonie mieszczącym Oddział Chirurgiczny, Oddział Ginekologiczny, Aptekę Szpitalną, Laboratorium Analityczne <p>7) Budynek Starostwa Powiatowego w Wyszkanie – wymiana instalacji elektrycznej oraz oświetlenia na energooszczędne.</p> <p>Starostwo planuje kontynuację działania związaną z kolejnymi budynkami oraz uzupełniającymi inwestycjami.</p> <p>Podział na etapy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej Powiatu Wyszkańskiego – etap II 2. Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym. <p>Poprawa efektywności energetycznej oraz ograniczanie</p>			
--	--	--	--	--	--

			niskiej emisji SPZZOZ w Wyszkanie				
I.4	2015-2018	Zwiększenie efektywności energetycznej Wyszowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji	<p>W celu poprawy efektywności energetycznej i zmniejszenia zużycia energii w Wyszowskim Ośrodku Sportu i Rekreacji planuje się wykonanie:</p> <p>Kompleks sportowy na os. Polonez składa się z Hali Sportowej i Pływalni. Obiekty te zostały wybudowane pod koniec ubiegłego wieku. W obiektach tych nie były wdrażane rozwiązania energooszczędne.</p> <p>W ramach zadania planowane jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Opracowanie dokumentacji technicznej; 2) Termomodernizacja hali sportowej – docieplenie; 3) Wymiana oświetlenia areny głównej hali sportowej – 50 sztuk lamp metalohalogenowych o mocy 400 W na lampy LED; 4) Wymiana lamp metalohalogenkowych na lampy LED do oświetlenia hallu pływalni oraz hali basenowej; 5) Montaż paneli fotowoltanicznych przetwarzających energię słoneczną na energię elektryczną na potrzeby oświetlenia wewnętrznego hali i pływalni. 6) Modernizacja stacji uzdatniania wody pływalni. 	Wyszowski Ośrodek Sportu i Rekreacji	w trakcie realizacji	-	-
I.5	2015-2018	Rozwiązania energooszczędne w gminnych obiektach użyteczności publicznej (Kompleksowe działania w obiektach użyteczności publicznej mające na celu zmniejszenie udziału emisji zanieczyszczeń powietrza)	<p>W ramach gminy Wyszaków stosownie do kompetencji, funkcjonują jednostki organizacyjne z zakresu: oświaty, pomocy społecznej, kultury i sportu. W latach poprzednich m.in. ze wsparciem WFOŚiGW gmina wykonała termomodernizację większości zajmowanych przez nie obiektów. Do zrobienia pozostała jednak część prac: wymiana źródeł ogrzewania w jednostkach oświatowych, wymiana części oświetlenia wewnętrznego, wymiana sieci c.o. we wspólnym budynku Urzędu Miejskiego i Starostwa Powiatowego oraz termomodernizacja budynku Miejsko – gminnej Biblioteki Publicznej.</p> <p>Ze wstępnej analizy efektywności energetycznej wynika, że realizacja w/w zadań powinna przyczynić się do obniżenia emisji i jednocześnie dać efekty oszczędnościowe.</p> <p>W ramach zadania planowane jest:</p>	Gmina Wyszaków	w trakcie realizacji	-	-

			<p>1) Wykonanie audytu energetycznego i dokumentacji technicznej;</p> <p>2) Wymiana źródeł ogrzewania (piece o sprawności ok. 85%) w 6 placówkach oświatowych – na nowoczesne gazowe piece kondensacyjne (wraz z modernizacją kotłowni). Powyższe działanie powinno przyczynić się do podniesienia sprawności urządzeń do ok. 109%;</p> <p>3) Wymiana oświetlenia w 9 salach gimnastycznych w placówkach oświatowych na LED;</p> <p>4) Wymiana instalacji c.o. w budynku Urzędu Miejskiego i Starostwa;</p> <p>5) Termomodernizacja budynku Miejsko - Gminnej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Wyszkuwie;</p> <p>6) Montaż odnawialnych źródeł energii w budynkach użyteczności publicznej.</p> <p>Zakłada się, że zadanie może być realizowane etapami.</p>				
I.6	2017-2020	Wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne	<p>Pilnych działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej wymagają systemy oświetlenia zewnętrznego. Roczny koszt oświetlenia ulic, placów i dróg (w zależności od wielkości gminy) wynosi od kilkuset tysięcy do ok. 20 mln zł. Koszty te stanowią istotne obciążenie budżetów gmin, przy czym działania na rzecz wymiany oświetlenia na energooszczędne służą także redukcji emisji gazów cieplarnianych. W gminie Wyszów, wg stanu na 31 grudnia 2013 roku znajdowało się ok. 4 600 lamp. Większość tych lamp to lampy sodowe, choć nadal niewielka ich ilość to lampy rtęciowe. W 2013 roku z tytułu oświetlenia ulicznego gmina Wyszów zapłaciła kwotę ok. 1,3 mln. zł.</p> <p>W ramach zadania planowane jest:</p> <p>1) wymiana opraw na energooszczędne oprawy LED, w wypadku latarni ozdobnych planowana jest wymiana źródeł światła (tj. żarówek) na LED,</p> <p>2) wdrożenie systemu zarządzania oświetleniem.</p> <p>Efekty oszczędnościowe, które jednocześnie chronią środowisko dadzą dwa elementy projektu – wymiana</p>	Gmina Wyszów	w trakcie realizacji	-	-

			<p>oświetlenia na LED oraz wdrożenie systemu zarządzania oświetleniem. W ramach projektu wykonawca – zobowiązany zostanie do utylizacji zdjętych opraw i źródeł światła.</p> <p>Realizacja inwestycji pozwoli na znaczną poprawę efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego oraz znacznie poprawi standard oświetlenia i bezpieczeństwa na ulicach.</p> <p>Sumarycznie zakłada się uzyskanie 50% oszczędności w zużywanej energii elektrycznej na oświetlenie.</p>				
I.7	2015-2016	Termomodernizacje budynków mieszkalnych SM „Przyszłość”	<p>Renowacja/termomodernizacja budynku stanowi podstawę poprawy jego charakterystyki energetycznej. Podczas takich renowacji muszą zostać zastosowane standardy efektywności energetycznej.</p> <p>W ramach działania przewiduje się wymianę okien w piwnicach, remonty elewacji ścian szczytowych z zerwaniem istniejącego docieplenia w budynkach spółdzielni na ulicach: Pułtuska, 11 Listopada, Geodetów, Sikorskiego, 1 Maja, Gen. J. Sowińskiego, Prosta oraz Okrzei.</p> <p>Termomodernizacja budynków mieszkalnych ma przyczynić się do polepszenia ich efektywności energetycznej, a co za tym idzie do obniżenia zużycia energii i kosztów jej zakupu.</p>	Spółdzielnia Mieszkaniowa „Przyszłość”	<p>zadanie zrealizowano</p> <p>2015r. – ocieplenie ścian, wymiana stolarki piwnicznej i w lokalach,</p> <p>2016r. – ocieplenie ścian, stropodachów, wymiana stolarki.</p> <p>Szacunkowa redukcja emisji [Mg CO₂e] 300</p> <p>- Liczba budynków poddanych termomodernizacji [szt.] 127</p> <p>- Powierzchnia ocieplonych ścian [m²] 8 602,37</p> <p>- Powierzchnia ocieplonych stropodachów [m²] 1 311,05</p> <p>- Powierzchnia wymienionej stolarki [szt.] 1 758</p>	1889	środki z budżetu SM „Przyszłość”

I.8	2017-2020	Realizacja projektu „Czyste powietrze, Odnawialne Źródła Energii (OZE) w Wyszkanie”	<p>Inwestycje w odnawialne źródła energii w budynkach publicznych i mieszkalnych: Instalacja 430 zestawów kolektorów słonecznych i instalacji fotowoltaicznych (o mocy 260W) na budynkach mieszkańców gminy Wyszkanie,</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Instalacja fotowoltaiczna na budynku przy Alei Róż 2, w którym mieści się Urząd Miejski i Starostwo Powiatowe, 2. Instalacja fotowoltaiczna na budynku Przedszkola Nr 1 w Wyszkanie, 3. Instalacja fotowoltaiczna na budynku Przedszkola Nr 7 w Wyszkanie, 4. Instalacja fotowoltaiczna na budynku Szkoły Podstawowej Nr 2 w Wyszkanie, 5. Działania informacyjno-promocyjne w zakresie edukacji ekologicznej. 	Gmina Wyszkanie	w trakcie realizacji	-	-
I.9	2018-2019	Przebudowa stacji uzdatniania wody w Wyszkanie – Wymiana oświetlenia zewnętrznego	Przewiduje się wymianę opraw sodowych na oprawy led – 16 szt. (14 na słupach pojedynczych oraz 1 na słupie podwójnym).	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	-	-	-
I.10	2017-2018	Przebudowa oczyszczalni ścieków w Rybieniu Starym – Wymiana oświetlenia zewnętrznego	Przewiduje się wymianę opraw sodowych na oprawy led – 53 szt. (na 37 słupach pojedynczych oraz 8 słupach podwójnych).	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	w trakcie realizacji	-	-
II.1	2015-2018	Wdrożenie pakietu rozwiązań komunikacyjnych mających na celu ograniczenia emisji CO₂	<p>W gminie Wyszkanie wraz z rozwojem motoryzacji i zwiększeniem ilości pojazdów istnieje konieczność poprawy systemu komunikacji lokalnej. Obecnie większość mieszkańców przemieszcza się po mieście z wykorzystaniem własnych samochodów osobowych – przyczyniając się do korków w mieście oraz zwiększonej ilości szkodliwych gazów do atmosfery.</p> <p>W ramach przedmiotowego zadania planuje się wdrożenie na terenie miasta pakietu rozwiązań komunikacyjnych mających na celu ograniczenie emisji CO₂, co pośrednio</p>	Gmina Wyszkanie	w trakcie realizacji	Koszt dotychczas zrealizowanych zadań: 9 000,00	Dotacja celowa z budżetu państwa w ramach Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury

		<p>przyczyni się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa stanu środowiska w skali lokalnej dzięki ograniczeniu emisji zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla jakości życia ludzi; - zachęcenie mieszkańców do wyboru alternatywnych form komunikacji (w szczególności komunikacja miejska, rowerowa) poprzez stworzenie odpowiedniej infrastruktury technicznej oraz pakietu zachęt dla mieszkańców - ograniczenie i uspokojenie ruchu samochodowego w mieście; - zmniejszenie uciążliwości ruchu samochodowego poprzez wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrum miasta. <p>Zadania przewidziane do realizacji w ramach przedmiotowego projektu, które przyczynią się do osiągnięcia założonych celów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Budowa obwodnicy śródmiejskiej Wyszkowa (etap III i IV) – zgodnie z załącznikiem graficznym – Mapa nr 1(Załącznik nr 6); 2) Budowa parkingu park & ride – parking będzie miał szczególnie istotny wpływ na zmniejszenie ilości pozostawianych aut w centrum miasta. Duża liczba mieszkańców, która codziennie dojeżdża do miejsc pracy w Warszawie, pozostawia w centrum swoje auta i przesiada się w komunikację prywatną – zgodnie z załącznikiem graficznym – Mapa nr 2(Załącznik nr 6); 3) Budowa parkingów dla rowerów. Parkingi powstaną w szczególności przy budynkach użyteczności publicznej m.in. przy Urzędzie Miejskim i przy szkołach – zgodnie z załącznikiem graficznym – Mapa nr 3(Załącznik nr 6); 4) Budowa i rozbudowa sieci ścieżek rowerowych jako alternatywnej formy transportu (prowadzących do najbardziej uczęszczanych miejsc na terenie miasta) – zgodnie z załącznikiem graficznym – Mapa nr 4(Załącznik nr 6); 5) Stworzenie polityki parkingowej na terenie miasta (w szczególności poprzez ograniczenia postojowe w centrum miasta, opłaty parkingowe) – zgodnie 		<p>mb oraz ciąg pieszo-rowerowy o długości 610,74 mb.</p> <p>W 2017r. w ramach zrealizowanej inwestycji pn.: „Rozbudowa ul. 3 Maja na odcinku od ul. T. Kościuszki do ul. Pałacowej w Wyszowie” wybudowano dwukierunkową ścieżkę rowerową o długości 1 650,54 mb.</p> <p>W 2017r. Gmina Wyszków rozpoczęła realizację dwóch zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Budowa obwodnicy śródmiejskiej Wyszkowa etap III i IV” . Bezpośrednio efektem realizacji przedmiotowego projektu będzie budowa drogi o dł. 1,8 km wraz z drogami serwisowymi wzdłuż projektowanej obwodnicy i przebudowę istniejącej sieci uzbrojenia terenu, budowę chodników o długości 1,83km, ścieżek rowerowych o długości 0,58 km oraz ciągu pieszo-jezdnego między ul. Matejki i Białostocką 231,36m. - „Rozwój zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej poprzez wdrożenie 	<p>drogowej na lata 2016-2019, środki z budżetu Gminy Wyszków, środki partnera (Powiatu Wyszowskiego, PWiK Sp. z o.o.)</p>
--	--	---	--	--	--

			<p>z załącznikiem graficznym – Mapa nr 5;</p> <p>6) Priorytetyzacja ruchu pieszego i rowerowego (zmiana organizacji ruchu na terenie miasta);</p> <p>7) Ograniczenie ruchu samochodowego w centrum miasta – zakaz poruszania się samochodów ciężarowych przez centrum miasta – zgodnie z załącznikiem graficznym – Mapa nr 6(Załącznik nr 6);</p> <p>8)Uruchomienie kompleksowej informacji pasażerskiej (dedykowana zakładka na stronie internetowej gminy Wyszków, tablice informacyjne na przystankach i na parkingu park & ride);</p> <p>9) Opracowanie i wdrożenie bloku zajęć w szkołach dotyczących gospodarki niskoemisyjnej, w celu uświadomienia najmłodszym jak każdy z nas codziennymi wyborami wpływa na zanieczyszczenie środowiska.</p>		<p>pakietu rozwiązań komunikacyjnych w Wyszkanie – etap I”.</p> <p>Zadanie obejmuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Budowę miejsc parkingowych wzdłuż ul. Leśnej w Wyszkanie (na odcinku od ul. Graficznej do Alei Marszałka J. Piłsudskiego) w systemie „parkuj i jedź” wraz z budową ścieżki pieszo-rowerowej i przebudową skrzyżowania z ul. Przemysłową; 2. Budowę ciągu pieszo -rowerowego na moście drogowym w miejscowości Wyszków; 3. Przebudowę skrzyżowania ulic Gen. J. Sowińskiego i Dworcowej w Wyszkanie wraz z budową ścieżki rowerowej oraz przebudową infrastruktury drogowej; 4. Zakup przystanków autobusowych; 5. Wykonanie wiat/stojaków rowerowych na terenie Wyszkania; 6. Opracowanie dokumentu „Zrównoważona Polityka Transportowa miasta Wyszkania”; 7. Opracowanie i wdrożenie nowej Organizacji Ruchu; 	
--	--	--	--	--	---	--

					8. Stworzenie Systemu Informacji Komunikacyjnej.		
III.1	2015-2016	Rozwój sieci ciepłej na terenie gminy Wyszków w celu podłączenia do systemu ciepłowniczego zarówno obiektów już istniejących, jak też nowobudowanych	<p>PEC Wyszków posiada sieć ciepłą o łącznej długości na koniec 2014 roku 26,923 km w tym sieci preizolowanych 7,980 km, 8,847 km to sieci magistralne, 8,217 km-sieci rozdzielcze i 9,859 przyłącza. Sieć PEC obejmuje zasięgiem większość istniejących w Wyszkanie budynków zbiorowego zamieszkania, obiektów przemysłowych i dużych handlowych oraz niewielką ilość prywatnych domów mieszkalnych. Sieć ciepłownicza jest rozbudowywana w miarę powstawania nowych obiektów będących w zasięgu rurociągów istniejących.</p> <p>W ramach zadania planowana jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa przyłącza do nowopowstających budynków mieszkalnych, przemysłowych i handlowych – ul. Ratuszowa, Leśna, Stolarska; • Budowa sieci rozdzielczych pozwalających na dostarczanie ciepła do nowych rejonów. <p>Podłączenie w/w obiektów do miejskiej sieci ciepłowniczej pozwoli uniknąć lokalnych źródeł ciepła zasilanych węglem, gazem i olejem opałowym.</p>	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	<p>zadanie zrealizowano</p> <p>Długość rozbudowanej sieci ciepłowniczej [m] 378 Ilość nowych węzłów cieplnych [szt.] 7</p> <p>Szacunkowa redukcja emisji [Mg CO₂e] 300</p>	191,148	środki własne PEC Wyszków
III.2	2015-2016	Przebudowa, modernizowanie i remontowanie sieci ciepłej w celu zmniejszenia strat przesyłu ciepła	<p>W celu zmniejszenia strat przesyłu i tym samym emisji CO² sieci ciepłe są systematycznie przeizolowane od roku 1995, a nowe odcinki budowane są w technologii rur preizolowanych. W najbliższym czasie planowane są dalsze wymiany izolacji i rurociągów.</p> <p>W ramach zadania planowana jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Remont izolacji rurociągów w komorach cieplnych; • Izolacja zasuw i zaworów w komorach; • Przebudowa przyłącza budynku Sowińskiego 47 DN50; L45 na preizolowaną; • Wymiana odcinka magistrali DN450; • Remont odcinka DN150. 	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	<p>zadanie zrealizowano</p> <p>Szacunkowa redukcja emisji [Mg CO₂e]13,6</p> <p>- Długość zmodernizowanej sieci ciepłowniczej [m] 240 - Ilość zmodernizowanych węzłów cieplnych [szt.] 0</p>	536,527	środki własne PEC Wyszków
III.2.1	2017-2020	Przebudowa,	W celu zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł	Przedsiębiorstwo	w trakcie realizacji	-	-

		modernizowanie źródeł ciepła w oparciu o pozyskanie energii z biomasy – zrębków drzewnych	energii OZE, planowane jest modernizowanie źródeł ciepła w oparciu o pozyskanie energii z biomasy – zrębków drzewnych.	Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.			
IV.1	2017-2018	Modernizacja procesu produkcyjnego w celu zmniejszenia jego energochłonności i emisyjności w Cynkomet sp. z o.o.	<p>W ramach działania spółka Cynkomet planuje w Oddziale w Wyszku następujące inwestycje:</p> <p>1) wymiana dwóch wózków widłowych z silnikami spalinowymi na odpowiadające im parametrami wózki zasilane elektryczne.</p> <p>Cel: zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza w wyniku zakupu energooszczędnych i ekologicznych urządzeń</p> <p>2) wymiana tradycyjnego oświetlenia na oświetlenie oparte o diody LED;</p> <p>Cel: ograniczenie zużycia energii elektrycznej, poprawa warunków oświetleniowych na hali produkcyjnej.</p> <p>3) wykonanie ogrzewania wanny procesowej trawiącej;</p> <p>Cel: skrócenie czasu trawienia materiału w procesie cynkowania.</p>	CynkoMet Wyszów	w trakcie realizacji	-	-
IV.2	2015-2020/25	Modernizacja procesu produkcyjnego w celu zmniejszenia jego energochłonności i emisyjności, termomodernizacja budynków oraz instalacja OZE w Quad/Graphics	<p>I. Wymiana izolacji połaci dachowej na nową o wyższym wskaźniku izolacyjności</p> <p>W ramach zadania planowana jest:</p> <p>1. Wymiana izolacji termicznej wełny mineralnej połaci dachowych hali produkcyjnych</p> <p>2. Wymiana papy</p> <p>3. Wymiana okien dachowych</p> <p>Wymiana izolacji spowoduje zmniejszenie strat ciepła, dzięki czemu zmniejszy się zapotrzebowanie budynku w energię cieplną podnosząc tym samym stopień energooszczędności. Przewiduje się obniżenie zużycia energii cieplnej o 500 kW. Wartość zadania: 1 000 000 zł.</p> <p>II. Remont/kupno nowego wydajniejszego dopalacza termicznego do emisji spalin z maszyn rolowych maszyna</p>	Quad/Graphics Europe Sp. z o.o.	w trakcie realizacji	-	-

		<p>R17/R22</p> <p>W ramach zadania planowany jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Zakup nowego i instalacja dopalacza 2.Demontaż istniejącego dopalacza 3.Modyfikacja komina <p>Wymiana dopalacza spowoduje podniesienie efektywności neutralizacji szkodliwych gazów powstających w procesie spalania, zmniejszając ich wpływ na środowisko naturalne. Przewiduje się redukcję emisji szkodliwych gazów o 15%. Wartość zadania: 700 00 zł.</p> <p>III.Kupno nowych urządzeń sprężarkowych do wytwarzania sprężonego powietrza</p> <p>W ramach zadania planowany jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Demontaż istniejącego urządzenia 2.Zakup nowego i instalacja 3.Modyfikacja instalacji <p>Przewidywany efekt ekologiczny: redukcja zużycia energii elektrycznej zużytej na wytworzenie sprężonego powietrza o 10%. Wartość zadania: 300.000 zł</p> <p>IV.Modernizacja systemu chłodzenia dzięki zmianom technicznym i innowacyjnemu systemu kogeneracji</p> <p>W ramach zadania planowany jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Zakup i instalacja urządzenia do kogeneracji 2.Zakup urządzeń sterowania pompami 3.Instalacja dodatkowych zaworów sterujących <p>Dzięki zakupowi i instalacji urządzenia do kogeneracji energii cieplnej powstającej jako nieusuwalny odpad produkcji zostanie wyprodukowana energia w postaci ciepła do produkcji której w konwencjonalnych warunkach używane są urządzenia agregatorowe, zużywające dużą ilość energii elektrycznej. Dzięki pracy nowego urządzenia, konwencjonalne zostaną wyłączone zmniejszając zużycie energii elektrycznej. Dodatkowo wprowadzone nowe urządzenia techniczne i nowatorskie rozwiązania zmniejszą zapotrzebowanie na chłód technologiczny zmniejszając pobór energii przez pompy tłoczące.</p> <p>Przewidywany efekt ekologiczny: Obniżenie zużycia energii</p>		<p>2.Eliminacja z procesu produkcyjnego środków zawierających niebezpieczny freon poprzez zakup nowych urządzeń lub modernizację istniejących - zadanie zrealizowano</p> <p>Dokonano wymiany urządzenia chłodniczego zawierającego czynnik chłodniczy mający mniejszy wpływ na zubożenie warstwy ozonowej oraz zakupiono nowoczesną maszynę drukarską z nowoczesnym systemem chłodzenia. Dokonano wymiany czynnika chłodniczego w maszynie R10.</p>	
--	--	--	--	--	--

			<p>elektrycznej o 200 kW/h. Wartość zadania: 1 450 000 zł</p> <p>V. Budowa ekranów dźwiękochłonnych w halach produkcyjnych (realizacja zadania przesunięta na 2025)</p> <p>Budowa ekranów i ścian dźwiękochłonnych zmniejszy emisję hałasu powstającego podczas procesu produkcyjnego pozytywnie wpływając na środowisko naturalne. Wartość zadania: 500.000 zł</p> <p>VI. Eliminacja z procesu produkcyjnego środków zawierających niebezpieczny freon poprzez zakup nowych urządzeń lub modernizację istniejących</p> <p>W ramach zadania planowany jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zakup nowoczesnych urządzeń oraz ich instalacja 2. Utylizacja środków niebezpiecznych <p>Zakup, modernizacja urządzeń pozwoli na utylizację niebezpiecznych środków chłodniczych zawierających freon i wycofanie ich z eksploatacji. Wartość zadania: 500 000 zł</p> <p>VII. Odzysk ciepła ze sprężarek powietrza poprzez instalację wymienników na obiegu oleju</p> <p>W ramach zadania planowana jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie projektu 2. Zakup i instalacja urządzeń 3. Modernizacja instalacji <p>Zakup i instalacja odzysków ciepła z urządzeń sprężarkowych do celów produkcji ciepła wykorzystywanego do ogrzewania wody użytkowej i ogrzewania spowoduje zmniejszenie zapotrzebowania z innych źródeł. Wartość zadania: 400 000 zł</p> <p>VIII. Modernizacja rurociągów transportu ciepła – izolacja</p> <p>W ramach zadania planowana jest wymiana izolacji ciągów ciepłowniczych na terenie zakładu. Wartość zadania: 500 000 zł</p> <p>IX. Wymiana oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne na halach produkcyjnych</p> <p>W ramach zadania planowana jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wymiana 3.950 opraw na energooszczędne z zastosowaniem źródeł w technologii LED 2. Zainstalowanie automatycznych systemów sterujących 			
--	--	--	---	--	--	--

		<p>oświetleniem</p> <p>Na halach produkcyjnych zamontowane jest 2.180 opraw jarzeniowych pierwszej generacji ze statecznikiem elektromechanicznym i 1.770 opraw drugiej generacji ze statecznikiem elektronicznym wraz z zainstalowanymi tradycyjnymi źródłami światła. Oprawy z rozwiązaniami z sprzed kilkudziesięciu lat nie są energooszczędne. Łączna moc oświetlenia 570kW, roczne zużycie energii 4.500.000 kWh, roczny koszt 1 350 000 zł.</p> <p>Przewidywany efekt ekologiczny:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.obniżenie zużycia energii o 44% (oprawy LED zużywają od 50-60% mniej energii od aktualnie zainstalowanych) 2.redukcja emisji gazów CO2: 1.580 Mg/rocznie. <p>Wartość zadania: 2 100 000 zł.</p> <p>X.Budowa wydajniejszej stacji odpylania .</p> <p>W ramach zadania planowany jest zakup nowoczesnych i wydajniejszych cyklo-filtrów SuperBlower 340S-5,0 zastępujących obecne mocno dociążone filtry.</p> <p>W firmie QGE w Wyszkanie w 2008 roku została zainstalowana nowoczesna linia pneumatycznego odsysania ścinek i pyłów wraz z separatorami oraz stacjami filtrującymi pył papierowy. Miesięcznie w stacjach odpylania znajdujących się na końcu linii technologicznej odfiltrowywane jest średnio 17 ton pyłu papierowego. Pył papierowy pochodzi z powietrza przepływającego przez pneumatyczny układ odsysania ścinek. Ilość makulatury powstającej podczas produkcji czasopism oraz katalogów z układu to średnio 800 ton miesięcznie. Ilość powietrza przepływającego przez układ pneumatyczny to ponad 112 000 m³/h, obciążenie tkanin filtracyjnych sięga 187 m³/m²/h.</p> <p>Przewidywany efekt ekologiczny:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obniżenie ilości pyłu wydalanego do atmosfery obniży się o 10%, <p>(stara stacja filtrująca z uwagi na całkiem inną budowę, jest mało wydajna, jest mocno dociążona, generuje dość wysoki współczynnik hałasu, nowa stacja ma znacznie lepsze</p>			
--	--	---	--	--	--

			parametry w tym zakresie), - Obniżenie hałasu generowanego poza teren zakładu o 5% (obecnie brak ekranów dźwiękochłonnych, po zainstalowaniu możemy znacznie obniżyć hałas wydostający się poza teren zakładu). Wartość zadania: 1 050 000 zł.				
IV.3	2016	Termomodernizacja budynku biurowo-magazynowego – Wyszowska Centrala Materiałów Budowlanych	W chwili obecnej budynek jest nieocieplony, ma nieszczelne okna i drzwi garażowe. Dach posiada liczne dziury, przez które przecieka. W ramach zadania planowane jest: 1) Ocieplenie budynku. 2) Wymiana pokrycia dachowego. 3) Wymiana okien i drzwi garażowych.	Wyszowska Centrala Materiałów Budowlanych	zadanie zrealizowano Szacunkowa redukcja emisji [Mg CO₂e] 200 <ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnia ocieplonych ścian [m²] 213,5 • Powierzchnia ocieplonych stropodachów [m²] 500,00 • Powierzchnia wymienionej stolarki okiennej/drzwiowej [m²]44,1 • Redukcja kosztów utrzymania [PLN] 12 000,00 	50,00	środki własne z budżetu WCMB
IV.4	2018-2020	Termomodernizacja hali produkcyjnej wraz z wymianą oświetlenia na energooszczędne	W ramach działania spółka Horizont Rolos planuje wykonanie termomodernizacji hali produkcyjnej o pow. ok. 624 m ² (kubatura 3 851 m ³), która ma obejmować docieplenie elewacji i dachu, wymianę okien, naświetli dachowych i bram. Ponadto planuje się wymianę oświetlenia w budynkach firmy na energooszczędne.	Horizont Rolos	-	-	-
V.1	2016-2018	Kampania promująca działania niskoemisyjne	Główną przyczynę niedotrzymania standardów jakości powietrza na terenie naszego kraju stanowi emisja powierzchniowa (tzw. niska emisja). W 2011 r. zdecydowanie największy udział w całkowitej emisji gazów cieplarnianych miały emisje pochodzące z indywidualnych palenisk domowych i lokalnych kotłowni. Wykorzystywanie	Gmina Wyszków	w trakcie realizacji - zakupiono gadżety (torba z nadrukiem 200szt., lampka z grawerem 200 szt., pendrive eko 8GB z	13,86	środki własne, środki z Funduszu Spójności w ramach POiŚ 2007-

			<p>przestarzałych źródeł ciepła (piece węglowe), korzystanie z nie ekologicznego opału (węgiel, mokre drewno i ścinki, śmieci) oraz niesprawne pojazdy samochodowe – mają znaczący wpływ na wysoki poziom zanieczyszczeń powietrza w mieście. Naszym celem jest wzmocnienie działań promujących obniżenie emisji gazów przez gospodarstwa domowe i pokazanie korzyści z tego płynących. W tym celu proponowany jest projekt mający na celu zwiększenie świadomości decydentów, radnych i mieszkańców.</p> <p>Głównym elementem zadania jest wyjazd studyjny pracowników Urzędu Miejskiego oraz Radnych do kraju o wysokiej kulturze ekologicznej np.: Dania, Szwecja, Norwegia w celu poznania dobrych praktyk, które można będzie wdrożyć na terenie naszej gminy. Ponadto zostanie przeprowadzony cykl spotkań z mieszkańcami i młodzieżą szkolną mający na celu przybliżenie szeregu zagadnień „ekologicznych” w życiu codziennym – pokazujących jaki my sami mamy wpływ na środowisko naturalne.</p> <p>W ramach zadania planowana jest;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Wyjazd studyjny dla radnych i urzędników; 2) Cykl spotkań z mieszkańcami; 3) Kampania prasowa; 4) Publikacja – ulotka z istotnymi informacjami; 5) Przygotowanie spotu informacyjnego; 6) Zakup gadżetów promocyjnych; 7) Spotkania z dziećmi i młodzieżą; 8) Konkursy dla dzieci i młodzieży. <p>Konsekwentnie realizowane działania informacyjno-promocyjne mogą przynieść szacunkowy efekt ograniczenia zużycia energii i emisji o ok. 1% (sektor mieszkaniowy i transport prywatny).</p>		<p>nadrukiem 100 szt., worek z nadrukiem 100 szt.);</p> <p>- dystrybucja ulotek w ramach projektu pn.: „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej” – 2 000 szt.</p> <p>- zamieszczono artykuł pn.: „Nie truj siebie i swoich bliskich” w lokalnej prasie oraz na stronie internetowej gminy;</p> <p>- w 2016 i 2017 roku zorganizowano 5 spektakli o tematyce ekologicznej obejmujących zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami, w tym segregacji odpadów, szkodliwości spalania odpadów dla dzieci z przedszkoli publicznych. Spektakle odbyły się w Wyszkowskim Ośrodku Kultury „HUTNIK” w Wyszkowie.</p>		2013
VI.1	2015-2018	Stosowanie w ramach procedur zamówień publicznych kryteriów efektywności energetycznej i ograniczenia emisji	<p>Polskie prawo ustawa Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2013, poz. 907, ze zm.), a w szczególności art. 30 ust. 6 i art. 91 ust. 2. przewiduje możliwość zdefiniowania wymogów dotyczących zagadnień ochrony środowiska w zestawieniu niezbędnych wymagań oferty przetargu. Komisja Europejska wydała również dokument, który</p>	Gmina Wyszków	w trakcie realizacji	-	-
					<p>W ramach przygotowywania procedury przetargowej o udzielenie zamówienia publicznego na realizację</p>		

		CO2	<p>zawiera wskazówki co do przeprowadzania „zielonych” przetargów (KOM(2008) 400 wersja ostateczna). Należy uwzględnić kryteria efektywności energetycznej w definiowaniu wymagań dotyczących zakupów produktów (np. klasa efektywności energetycznej, niskie zużycie paliwa, itp.). Rolą komórki organizacyjnej zajmującej się przeprowadzaniem postępowań o udzielenie zamówień publicznych jest koordynacja wdrażania „zielonych zamówień” w codziennym funkcjonowaniu urzędu – poprzez informowanie i pomoc dla wydziałów merytorycznych w konstruowaniu właściwych kryteriów do SIWZ. Określenie przedmiotu zamówienia nie powinno zawierać wymogów dyskryminujących określony produkt lub wykonawcę, gdyż stanowi to naruszenie podstawowych zasad zamówień publicznych. Właściwe określenie przedmiotu zamówienia, to takie, z którego wprost wynika, jakie aspekty środowiskowe uwzględnione zostaną w zamówieniu (np. dostawa papieru ksero pochodzącego z recyklingu). Zamawiający może również opisać przedmiot zamówienia przez wskazanie wymagań funkcjonalnych, z uwzględnieniem opisu oddziaływania na środowisko. Szacunkowy efekt oszczędności – 0,5% zaoszczędzonej energii w sektorze budynków publicznych, urzędzeń i wyposażenia.</p>		<p>zadania pn.: „Rozbudowa ul. 3 Maja na odcinku od ul. T. Kościuszki do ul. Pałacowej w Wyszowie” oraz zadania pn.: „Przebudowa w pasie drogowym ul. Dobrej Wróżki w Rybieniu Nowym, gm. Wyszów” jednym z kryteriów oceny ofert był aspekt środowiskowy (tj. samochód ciężarowy min. 10 ton o emisji spalin „Euro 5”).</p>		
VII.1	2015-2018	Stosowanie w ramach planowania przestrzennego kryteriów efektywności energetycznej, ograniczenia emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń powietrza oraz hałasu	<p>Planowanie przestrzenne ma znaczący wpływ na zużycie energii zarówno w sektorze transportu, jak i w sektorze budowlanym. Równoważenie funkcji mieszkalnych, usługowych i możliwości znalezienia zatrudnienia podczas planowania rozwoju miasta ma wyraźny wpływ na wzorce mobilności mieszkańców oraz ich zużycie energii.</p> <p>Planowanie przestrzenne i planowanie transportu powinny traktować rower jako środek transportu równoważny z samochodami i transportem publicznym. Oznacza to przeznaczenie koniecznego miejsca na „infrastrukturę rowerową”, połączenia bezpośrednie i zapewnienie ciągłości tras rowerowych, z atrakcyjnymi i bezpiecznymi urządzeniami parkingowymi dla rowerów w miejscach, gdzie</p>	Gmina Wyszów	w trakcie realizacji	-	-

			<p>znajdują się węzły komunikacyjne (dworce kolejowe i autobusowe) oraz miejsca pracy i zakupów. Podobnie jak w przypadku jazdy na rowerze, zwiększenie odsetka osób poruszających się pieszo wymaga gęstej sieci dobrze utrzymanych tras, które są bezpieczne w użyciu. W planowaniu przestrzennym należy zastrzec przestrzeń niezbędną do stworzenia „infrastruktury spacerowej” oraz zapewnić lokalizację usług w niewielkiej odległości od osiedli mieszkalnych. Należy tworzyć wysokiej jakości miejskie strefy przyjazne dla pieszych. Należy też pamiętać, że odpowiedni udział terenów zielonych oraz sadzenie drzew w sąsiedztwie budynków mogą prowadzić do redukcji zapotrzebowania na energię, a w konsekwencji – do redukcji emisji gazów cieplarnianych.</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

Podsumowanie

Wskutek dotychczas zrealizowanych działań w ramach PGN emisja zanieczyszczeń CO² zmniejszyła się o 813,60 Mg/rok natomiast zapotrzebowanie na energię końcową zmniejszyło się o 2 073,44 MWh/rok (stan maj 2017r.). Analiza stopnia realizacji PGN wykazała, iż w roku 2017 z zaplanowanych 22 działań do realizacji w całości zrealizowano 4 zadania, 15 zadań jest w trakcie realizacji oraz 3 zadania zaplanowane są do realizacji w 2018 r. W celu wzmocnienia działań promujących obniżenie emisji gazów przez gospodarstwa domowe i pokazanie mieszkańcom gminy korzyści z tego płynących, w ramach realizacji Planu przeprowadzone zostały różnego rodzaju działania informacyjno-promocyjne m.in. zakup gadżetów, dystrybucja ulotek, spektakle dla dzieci, artykuły w prasie pn.: „Nie truj siebie i swoich bliskich”.

Realizacja działań ujętych w PGN przyczynia się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza (pyłów zawieszonych, benzo(a)pirenu, tlenków azotu, siarki i innych), co pozytywnie wpływa na zdrowie i jakość życia mieszkańców gminy. Jednocześnie działania podejmowane w ramach realizacji Planu przyczyniają się do realizacji celów Programu Ochrony Powietrza dla strefy mazowieckiej. Ograniczanie zużycia energii i wzrost produkcji energii z OZE przekłada się również na poprawę stanu bezpieczeństwa energetycznego Gminy Wyszków, co w przyszłości pozwoli osiągnąć całej społeczności lokalnej długookresowe korzyści środowiskowe, ekonomiczne i społeczne. Aby w pełni zrealizować cele związane z wdrażaniem gospodarki niskoemisyjnej w Gminie Wyszków planuje się:

- dalszą realizację już rozpoczętych działań w ramach PGN;
- rozpoczęcie działań zaplanowanych do realizacji w ramach PGN;
- dalszy monitoring wdrażanych działań w ramach PGN.